

Praha-Hostivař

■ **3. března 1945, 11.13:** Hloubkaři si vyhlédli tři nákladní vlaky, které se potkaly v Hostivaři: vojenský transport č. 6181076, který v okamžiku útoku stál na 4. koleji, č. 5874 (na 5. koleji vedle skladiště) a č. 8429 (na 3. koleji u nádražní budovy). Táhly je ve stejném pořadí tyto lokomotivy (všechny z výtopny Tábor): č. 434.205 (měla 89 zásahů a připomínala doslova řešeto, přesto byla poměrně brzy opravena), č. 264.107 (měla pouze dva zásahy, ale byla rovněž vyřazena z provozu) a č. 52 7641 (devět zásahů). Strojvedoucí lokomotivy č. 434.205 Karel Duben podlehl těžkému zranění v nemocnici. Stopy po projektilích ráže 12,7 milimetru byly prý patrné i na 3. koleji, ale neznamenalo to, že by byla nezbytná její uzávěra. Zato telefonní vedení mezi Hostivaři a Vršovickami bylo na několik hodin přerušeno. Všechny uvedené lokomotivy byly odtazeny opět do vršovické výtopny. Přistavení náhradních lokomotiv se protáhlo až do půl čtvrté odpoledne – vlaky pak konečně mohly dostat pokyn pokračovat v jízdě.¹²⁰¹

Jednotka: 55. FG, 343. FS. Znič. 21 lokomotiv a 7 vozidel, pošk. 8 lokomotiv, 20 vagonů a 10 vozidel S, SZ a SV od Prahy 11.05-?

[Zdroj: AFHRA, Reel No. B0150]

■ **20. dubna 1945, asi v 19.00:** Během dvanácté, předposlední mise 354. stíhací skupiny do týlu nepřítele toho dne se osmičlenná formace 353. stíhací perutě, konkrétně její Bílý roj, střetla východně od Prahy (podle některých amerických pramenů k tomu došlo v „*prostoru Kladna*“) s německými letouny Messerschmitt Bf 109. Pravděpodobně patřily k I. nebo III. skupině stíhací eskadry JG 27 (vyzbrojeným Bf 109K-4), které byly převeleny do Kbel, aby ochránily v Ruzyni dislokované při startu a přistání nejzranitelnější Me 262.¹²⁰² Kvůli chybějícím zdrojům německé proveniencí ovšem pochybnosti v tomto směru přetrvávají. 1st Lt. Andrew J. Ritchey, nositel Distinguished Service Cross, sestřelil dva protivníky a dalšího poškodil (s celkovým počtem pěti vítězství se stal esem), 1st Lt. Milton L. Riewe poškodil také jeden Bf 109 a konečně 1st Lt. Francisu J. O'Connellovi (* 27. 1. 1920 v Girardu, stát Ohio) byl přiznán jeden sestřel. Dosáhl tak dalšího úspěchu necelých 24 hodin poté, co v okolí Weimaru poslal k zemi Focke-Wulf Fw 190 a druhý poškodil. 1st Lt. O'Connell se po úspěšném souboji tentokrát však ocitl v kritické situaci.

Co se stalo, popsal ze svého pohledu 2nd Lt. Frederick R. Canada, který měl třetí pozici v Bílém roji: „*Spatřil jsem osamocený P-51, který mířil na západ. Poznal jsem v něm letoun 1st Lt. O'Connella [velitele Bílého roje – pozn. FV], z jehož trupu unikala chladicí kapalina nebo palivo. Pak začal hořet a při následné explozi se utrhla ocasní část. Vrak se podivným způsobem převrátil. Pilot opustil kabinu na poslední chvíli, padák se otevřel ve výšce sto metrů. Do-*

1201 NA, fond Ministerstvo železnic I, karton č. 4544, inv. č. II-20840/45.

1202 BROWN, David E., et al. *Messerschmitt Me 262s of KG and KG(J) units*. Hradec Králové: JaPo, 2010, s. 29.

**Místo havárie
na leteckém snímku,
16. duben 1945
(IPR Praha)**

padl na jihovýchodním předměstí Prahy, asi dva kilometry od centra.¹²⁰³ Francis J. O'Connell po válce vzpomínal, že se později dozvěděl, že když se vynořil z mraků, nešťastnou náhodou ho zasáhl z pravé strany jeho kolega. Stroj se řítíl dolů v plamenech a 1st Lt. O'Connell v něm byl uvězněn. Loučil se životem a začal odříkávat modlitbu. Díky explozi se na poslední chvíli dostal z kabiny ven. Jako zázrakem zůstal nezraněn a při vědomí, a tak mohl zatáhnout za šňůru svého padáku.¹²⁰⁴

Svědkiem této události byl také Rudolf Toman: „Na konci války jsem si vedl deník o letecké činnosti nad Prahou. Bylo to vzrušující, pořád se něco dělo. To, co jsem zažil v podvečer 20. dubna 1945, jsem nikdy předtím ani potom neviděl. Ve velké výšce na mírný jihovýchod od Malešic, kde jsem tehdy bydlel, se objevila americká stíhačka Mustang. Najednou začala klepat zvláštním způsobem – jako když pustíte list a ten se při pádu šroubovitě otáčí. Letoun přitom neustále střílel, i když nikde nebylo žádné německé letadlo. Pozoroval jsem tuto neuvěřitelnou situaci, podobnou číslu z letecké akrobacie, se zatajeným dechem a ptal jsem se sám sebe, proč asi pilot nevyskočil. Teprve poměrně nízko nad zemí, když už jsem nevěřil, že se zachrání, se na obloze ukázal padák, letec přistál asi mezi činžáky v Hostivaři a jeho letadlo se zřítilo někde poblíž, i na dálku byl patrný kouř.“¹²⁰⁵ Co se týče lokality, R. Toman se příliš nemýlil. Díky unikátní fotografii se jí podařilo jednoznačně určit: Trosky Mustangu jen těsně minuly vilku v Hostivaři čp. 94 v dnešní Strašnické ulici. Pilot se snesl na prostranství před ní. Ihned se k němu sbíhali užaslí obyvatelé této části Hostivaře, tehdy jen málo zastavěné. Dlouhou dobu se soudilo, že šlo o Capt. Gimbelu (viz Kolečovice, str. 467), ale po analýze světelných podmínek na snímku je

1203 AFHRA, MACR No. 14101.

1204 O'CONNELL, Frank J. Sdělení e-mailem, 24. února 2017.

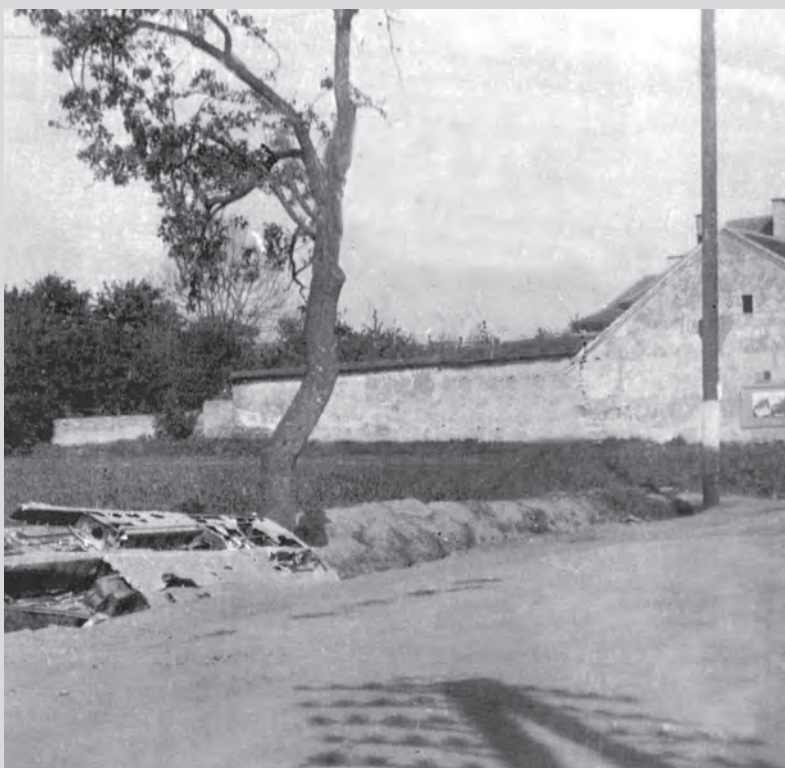
1205 Záznamy náletové situace nad Prahou od 22. 3. 1945 do 4. 5. 1945, nečíslováno. Sbíрка autora.

**1st Lt. Francis
J O'Connell (sbírka
Frank J. O'Connell)**

**> Unikátní snímek
1st Lt. O'Connella krátce
po přistání, před domem
čp. 94 v Hostivaři
(sbírka Pavel Jelínek)**

**Trosky letounu
1st Lt. O'Connella
u bývalého hostince
U Posledního groše
(sbírka Pavel Jelínek)**

Zleva 2nd Lt. Frederick R. Canada, 1st Lt. Francis J. O'Connell, Lt. Col. Jack T. Bradley a Lt. Thomas Mills před letounem Lt. Col. Bradleyho s přezdívkou Margie Maru na základně Y-64 (Ober-Olm), 17. dubna 1945 (NARA via Fold3)

zjevné, že byl porazen skutečně kolem 19. hodiny.¹²⁰⁶ S požárem trosek, které možná ještě před koncem války skončily u zdi hostince U Posledního groše (čp. 113, Strašnická ulice), bojovalo 26 dobrovolných hasičů z Hostivaře čtyři hodiny.¹²⁰⁷

¹²⁰⁶ DOUSEK, Petr. Sdělení e-mailem, 18. července 2013.

¹²⁰⁷ Archiv Úřadu městské části Praha 15, SDH Hostivař – kronika, s. 80 (Události od 1. ledna do 31. prosince 1945).